

PŘÍLOHY

Příloha 1: Žádost a vyjádření etické komise

Příloha 2: Dotazník

Příloha 3: Seznam tabulek

Příloha 4: Seznam grafů

Příloha 1 – Žádost a vyjádření etické komise

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešleslavín

Žádost o vyjádření Etické komise UK FTVS

k projektu výzkumné, kvalifikační či seminární práce zahrnující lidské účastníky

Název projektu: Obtíže muskuloskeletálního systému u zpěváků

Forma projektu: výzkumná práce - diplomová práce

Období realizace: říjen 2023 – leden 2024

Výzkum bude realizován v souladu s platnými epidemiologickými opatřeními Ministerstva zdravotnictví ČR.

Předkladatel: Bc. Alexandra Vacíková

Hlavní řešitel: Bc. Alexandra Vacíková

Místo výzkumu (pracoviště): elektronický dotazník

Vedoucí práce (v případě studentské práce): Doc. PaedDr. Dagmar Pavlů, CSc.

Popis projektu: Tato diplomová práce se bude zabývat hodnocením muskuloskeletálních obtíží u zpěváků. V současné době je minimální množství dostupné literatury či studií, které by hodnotily čistě muskuloskeletální obtíže u zpěváků. Cílem této práce je tedy zmapovat muskuloskeletální obtíže u zpěváků, jejich případné důsledky a řešení a souvislost vzniku obtíží s pěveckou aktivitou.

Praktická část diplomové práce bude probíhat formou dotazníkového šetření. Nestandardizovaný anonymní dotazník bude distribuován mezi studenty oborů související se zpěvem (populární zpěv, klasický zpěv, muzikál aj.) na odborných školách (konzervatoře, akademie múzických umění, obory se zaměřením na studium zpěvu na univerzitách) a profesionální zpěváky. Do dotazníku bude možné vstoupit pouze jednorázově, pomocí internetového odkazu, který bude rozeslán pomocí emailu do škol či uměleckých profesionálních těles, zároveň bude distribuován na sociálních sítích. Dotazník bude rozdělen na čtyři části: 1. obecné informace (věk, pohlaví, výška, hmotnost, výskyt onemocnění, úrazů či podstoupení operace, pohybové aktivity), 2. zpěv (pěvecká historie, historie hlasových poruch, frekvence pěveckého tréninku, postura během zpěvu), 3. lokalizace muskuloskeletálních obtíží, jejich důsledky a řešení.

Charakteristika účastníků výzkumu: Předpokládaný počet účastníků bude 100 – 150 ve věku od 15 let do 65 let. Bude se jednat o studenty oborů související se zpěvem (populární zpěv, klasický zpěv, muzikál aj.) na odborných školách (konzervatoře, akademie múzických umění, obory se zaměřením na studium zpěvu na univerzitách) a profesionální zpěváky. Do projektu nemůže být zařazen proband, který bude mít zranění, akutní zejména infekční onemocnění nebo proband s jakýmkoliv onemocněním či omezením pohybového aparátu a v rekonvalescenci po onemocnění či úrazu. Dotazník bude vytvořen pomocí internetové aplikace Google Forms. Internetový odkaz bude následně distribuován skrze sociální sítě – Facebook a Instagram. Odkaz na dotazník bude zároveň rozeslán pomocí e-mailu veřejně dostupných na webových stránkách odborných škol či uměleckých těles společně s prosbou o případné vyplnění či jeho distribuci mezi studenty školy nebo zaměstnance souboru (viz. Pozvání k účasti organizacím). Distribuce bude zároveň probíhat přímým oslovením osob a vlastních kontaktů z pěveckého oboru, které se dobrovolně nabídli s pomocí distribuce dotazníku.

Zajištění bezpečnosti: Jedná se o neinvazivní metodu výzkumu, kde bude využit pouze dotazník. Rizika prováděného výzkumu nebudou vyšší než běžně očekávaná rizika v rámci tohoto výzkumu.

Etické aspekty výzkumu: Do výzkumu budou zahrnuti nezletilí studenti daného oboru ve věku 15-17 let. Cílem účasti této věkové skupiny ve výzkumu je snaha informovat nejen o problematice, ale také o případné prevenci vzniku obtíží již v počátku profesní přípravy na odborných školách (konzervatořích).

Potenciální střet zájmů: Nejsem si vědoma žádného vlivu, který by ohrožoval integritu a důvěryhodnost výzkumu. Nemám soukromý zájem na výsledku výzkumu a ani výzkum nevede k osobnímu prospěchu.

Ochrana osobních dat: Data budou shromažďována a zpracovávána v souladu s pravidly vymezenými nařízením Evropské Unie č. 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb. – o zpracování osobních údajů. Budou získávány následující osobní údaje: odpovědi na otázky (viz výše), které budou bezpečně uchovány na heslem zajištěném počítači v uzamčeném prostoru a přístup k nim bude mít pouze hlavní řešitel výzkumu. V publikované práci nebudou uváděny názvy škol či uměleckých těles, pouze jejich typ (jako např. konzervatoř či akademie múzických umění). Uvědomuji si, že text je anonymizován, neobsahuje-li jakékoli informace, které jednotlivě či ve svém souhrnu mohou vést k identifikaci konkrétní osoby – budu dbát na to, aby jednotliví účastníci nebyli rozpoznatelní v textu práce. Osobní data, která by vedla k identifikaci účastníků výzkumu, budou do 1 dne po testování anonymizována. Získaná data budou zpracovávána, bezpečně uchována a publikována v anonymní podobě v diplomové práci, případně v odborných časopisech, monografiích a prezentována na konferencích, případně budou využita při další výzkumné práci na UK FTVS.

UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
Josef Martího 31, 162 52 Praha 6-Vešelavín

Pořizování fotografií/videí/audio nahrávek účastníků: Během výzkumu nebudou pořizovány žádné fotografie, audionahrávky ani videozáznamy.

V maximální možné míře zajistím, aby získaná data nebyla zneužita.

Text informovaného souhlasu (IS): zjednodušený IS ve formě úvodu k dotazníku přiložen

Povinností všech účastníků výzkumu na straně řešitele je chránit život, zdraví, důstojnost, integritu, právo na sebeurčení, soukromí a osobní data zkoumaných subjektů, a podniknout k tomu veškerá preventivní opatření. Odpovědnost za ochranu zkoumaných subjektů leží vždy na účastnících výzkumu na straně řešitele, nikdy na zkoumaných, byť dali svůj souhlas k účasti na výzkumu. Všichni účastníci výzkumu na straně řešitele musí brát v potaz etické, právní a regulační normy a standardy výzkumu na lidských subjektech, které platí v České republice, stejně jako ty, jež platí mezinárodně. Potvrzuji, že tento popis projektu odpovídá návrhu realizace projektu a že při jakékoli změně projektu, zejména použitých metod, zašlu Etické komisi UK FTVS revidovanou žádost.

V Praze dne: 17.10. 2023

Podpis předkladatele:

Datum a podpis odpovědného pracovníka z místa výzkumu:

Vyjádření Etické komise UK FTVS

Složení komise: Předsedkyně: doc. PhDr. Irena Parry Martínková, Ph.D.

Členové: prof. MUDr. Jan Heller, CSc.

prof. PhDr. Pavel Slepíčka, DrSc.

PhDr. Pavel Hráský, Ph.D.

Mgr. Eva Prokešová, Ph.D.

Mgr. Tomáš Ruda, Ph.D.

MUDr. Simona Majorová

Projekt práce byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod jednacím číslem: *089/2023*

dne: *30.10.2023*

Etická komise UK FTVS zhodnotila předložený projekt a **neshledala rozpory** s platnými zásadami, předpisy a mezinárodními směrnici pro provádění výzkumu zahrnujícího lidské účastníky.

Řešitel projektu splnil podmínky nutné k získání souhlasu Etické komise UK FTVS.

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta tělesné výchovy a sportu
razítko UK FTVS
Josef Martího 31, 162 52, Praha 6

- 20 -

podpis předsedkyně EK UK FTVS

Příloha 2 – Dotazník

Muskuloskeletální obtíže u zpěváků

Vážený pane, vážená paní,

jmenuji se Alexandra Vacíková a jsem studentkou navazujícího magisterského studia oboru Aplikovaná fyzioterapie na Fakultě tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy v Praze. Tímto bych Vás chtěla poprosit o vyplnění tohoto dotazníku k mé diplomové práci „*Obtíže muskuloskeletálního systému u zpěváků*“, která bude zpracována na FTVS UK.

Cílem práce je zjištění prevalence obtíží muskuloskeletálních poruch u zpěváků. Dalšími cíli práce je určení nejčastějších lokalizací obtíží a zdali dané obtíže vznikají v souvislosti s pěveckou aktivitou.

Do výzkumu se mohou zapojit studenti zpěvu či jiných oborů spojených se zpěvem (populární zpěv, klasický zpěv, muzikál aj.) na odborných školách (konzervatoře, akademie múzických umění, obory se zaměřením na studium zpěvu na univerzitách) a profesionální zpěváci ve věku od 15 do 65 let.

Pro získání dostatečného množství dat a zajištění spolehlivosti výzkumu Vás tímto prosím o vyplnění dotazníku. Dotazník je anonymní a jeho vyplnění trvá 5-10 min.

U vybraných otázek je možnost výběru více možností/odpovědí. Vždy je tak uvedeno u konkrétní otázky.

U osob mladších 18 let bude dotazník vyplněn pod dozorem zákonného zástupce.

Výzkum byl schválen Etickou komisí UK FTVS pod číslem: 89/2023

Získaná data budou zpracována, publikována a uchována v anonymní podobě, budou využita pro výzkum na UK FTVS a ochráněna před jiným užitím. S výsledky studie se můžete seznámit na emailové adrese: alexandra.vacikova@seznam.cz

Vyplněním a odevzdáním dotazníku potvrzujete, že dobrovolně souhlasíte se svojí účastí v této výzkumné studii, o které jste byl/a informován/a, jakož i o právu odmítnout účast nebo svůj souhlas kdykoli odvolat bez represí, a to písemně Etické komisi UK FTVS.

Předem děkuji za Vaši ochotu a spolupráci.

Bc. Alexandra Vacíková

Část 1. – Obecné informace

1. Věk:

2. Pohlaví:

- Muž
- Žena

3. Výška (v cm):

4. Váha (v kg):

5. Vyskytuje se u Vás nějaké závažnější onemocnění či jiný stav, který ovlivňuje Vaše zdraví (cukrovka, kardiovaskulární onemocnění, onemocnění dýchacího systému, degenerativní onem., revmatické onem. a další)?

- Ne
- Ano
 - Pokud ano, o jaké onemocnění/stav se jedná?:

6. Utrpěl/a jste úraz? Případně kdy a o jaký úraz se jednalo?

- Ne
- Ano, utrpěl/a jsem úraz:
 - rok kdy jsem úraz utrpěl/a:

7. Podstoupil/a jste nějakou operaci? Případně kdy a o jakou operaci se jednalo:

- Ne
- Ano, podstoupil/a jsem operaci:.....
 - rok kdy jsem úraz utrpěl/a:

8. Provozujete společně se zpěvem nějakou pohybovou aktivitu (z důvodu daného zaměstnání či v rámci studia, např. v muzikálu tanec)?

- Ne
- Ano
 - O jaký typ aktivity se jedná?
 - Kolik hodin týdně se dané aktivitě/aktivitám průměrně věnujete?

9. Provozujete ve volném čase nějakou další aktivitu (např. hra na hudební nástroj, běh, jízda na kole, jóga, chůze aj.)?

- Ne
- Ano

- O jaký typ aktivity se jedná?
- Kolik hodin týdně se dané aktivitě/aktivitám průměrně věnujete?

Část 2 – Zpěv

11. Jak byste se charakterizoval/a ve zpěvu?

- Zpěvem se profesionálně živím
- Jsem studentem oboru související se zpěvem
- Jsem studentem oboru související se zpěvem, ale již si i přivydělávám v oboru
- Jsem amatér
- Jiné:

12. Pokud jste profesionál, kde jste zpěv či jiný obor se zpěvem související vystudoval/a?

- Konzervatoř
- Akademie múzických umění (HAMU, JAMU) či jiná vysoká škola
- Jiné: ...

13. Pokud jste student, na jakém typu školy zpěv či jiný obor se zpěvem související studujete?

- Konzervatoř
- Akademie múzických umění (HAMU, JAMU) či jiná vysoká škola
- Jiné: ...

14. Jakému stylu zpěvu se věnujete? Zde můžete vybrat více možností

- Klasický zpěv
- Populární zpěv
- Jazzový zpěv
- Muzikálový zpěv
- Sborový zpěv
- Jiný:.....

15. Jaký druh hlasu máte:

- Alt
- Mezzosporán
- Soprán
- Tenor
- Baryton
- Bass

16. Kolik let se zpěvu věnujete?

17. Kolik hodin týdně průměrně celkově věnujete zpěvu?

18. Považujete za důležité držení těla během zpěvu?

- Ano
 - Konkrétně za důležité považují:
- ne

19. V jaké pozici zpíváte (můžete vybrat více možností)

- ve stoji
- vsedě
- ve stoji i vsedě
- jiné: ...

Část 3 – muskuloskeletální obtíže

V následujících otázkách budete dotazován/a na pohybové obtíže.

Mezi obtíže pohybového aparátu se řadí bolest, tuhost, slabost, mravenčení, necitlivost či nedostatek kontroly v měkkých tkáních (kůže, podkoží, svaly), končetinových kloubech a páteři.

20. Objevily se u Vás někdy obtíže pohybového aparátu, které by zasahovaly do výkonu zpěvu?

- Ano
- Ne

Pokud ne, tímto pro Vás dotazník končí. Mockerát děkuji za vyplnění.

21. Objevily se u Vás obtíže dříve než před 12 měsíci?

- Ano
- Ne

22. Objevily se u Vás obtíže během posledních 12 měsíců?

- Ano
- Ne

23. Zaškrtněte lokalizaci Vašich obtíží. (můžete vybrat více možností)

	Vpravo	Vlevo
Hlava		
Čelistní kloub		
Krk		
Ramena		
Lokty		
Horní část zad		
Dolní část zad		
Kyčel/stehna		
Kolena		
Kotníky/nohy		

24. Co považujete za možnou příčinu/příčiny obtíží?

25. Jak jste dané obtíže řešil/a? (můžete vybrat více možností)

- Neřešil/a
- s lékařem
- S fyzioterapeutem
- Jiné:
 - Jakým způsobem?

25a.

- Pomohl vybraný/é způsob/y v řešení dané obtíže?
 - Ano
 - ne
- Bylo doporučeno preventivní opatření do budoucna?
 - Ano
 - ne

26. Omezila Vás daná obtíž ve zpěvu?

- Ano
 - Jak?
 - Na jak dlouho?
- Ne

Velice Vám děkuji za vyplnění dotazníku.

Příloha 3: Seznam tabulek

Tabulka č. 1 - Charakteristika výzkumného souboru (n=59).....	32
Tabulka č. 2 - Věkové rozložení respondentů (n=59)	32
Tabulka č. 3 - BMI rozložení respondentů (n=59).....	33
Tabulka č. 4 - Přítomnost onemocnění/úrazu/operace u respondentů (n=59)	34
Tabulka č. 5 – Frekvence pohybové aktivity týdně (n=40)	34
Tabulka č. 6 – Frekvence volnočasové aktivity týdně (n=55)	35
Tabulka č. 7 - Vztah ke zpěvu a úroveň vzdělání respondentů (n=59)	36
Tabulka č. 8 - Doba věnovaná zpěvu (n=59).....	36
Tabulka č. 9 - Frekvence pěveckého tréninku týdně (n=59)	37
Tabulka č. 10 - Styl zpěvu a druh hlasu (n=59)	38
Tabulka č. 11 - Pozice při zpěvu (n=59).....	38
Tabulka č. 12 - Subjektivní příčiny MSK obtíží (n=43).....	49

Příloha 4: Seznam grafů

Graf č. 1 Přítomnost MSK obtíží (n=59).....	39
Graf č. 2 Lokalizace MSK obtíží (n=43).....	40
Graf č. 3 - Věkové rozložení respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	41
Graf č. 4 - BMI respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	41
Graf č. 5 - Přítomnost závažnějšího onemocnění u respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	42
Graf č. 6 - Přítomnost úrazu v minulosti u respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	42
Graf č. 7 - Přítomnost operace v minulosti u respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	43
Graf č. 8 - Přítomnost pohybové aktivity společně se zpěvem u respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	44
Graf č. 9 - Přítomnost volnočasové aktivity u respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	44
Graf č. 10 - Vztah respondentů ke zpěvu s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	45
Graf č. 11 - Doba délky zpěvu u respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	46
Graf č. 12 - Frekvence zpěvu týdně u respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	46
Graf č. 13 - Pozice při zpěvu u respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK obtíží (n=16).....	47
Graf č. 14 - Počty věnovaných stylů zpěvu u respondentů s MSK obtížemi (n=43) a bez MSK.....	48
Graf č. 15 - Způsob řešení MSK obtíží (n=43).....	49
Graf č. 16 - Doba omezení ve zpěvu MSK obtížemi (n=25).....	50
Graf č. 17 - Způsob omezení MSK obtížemi ve zpěvu (n=25).....	51